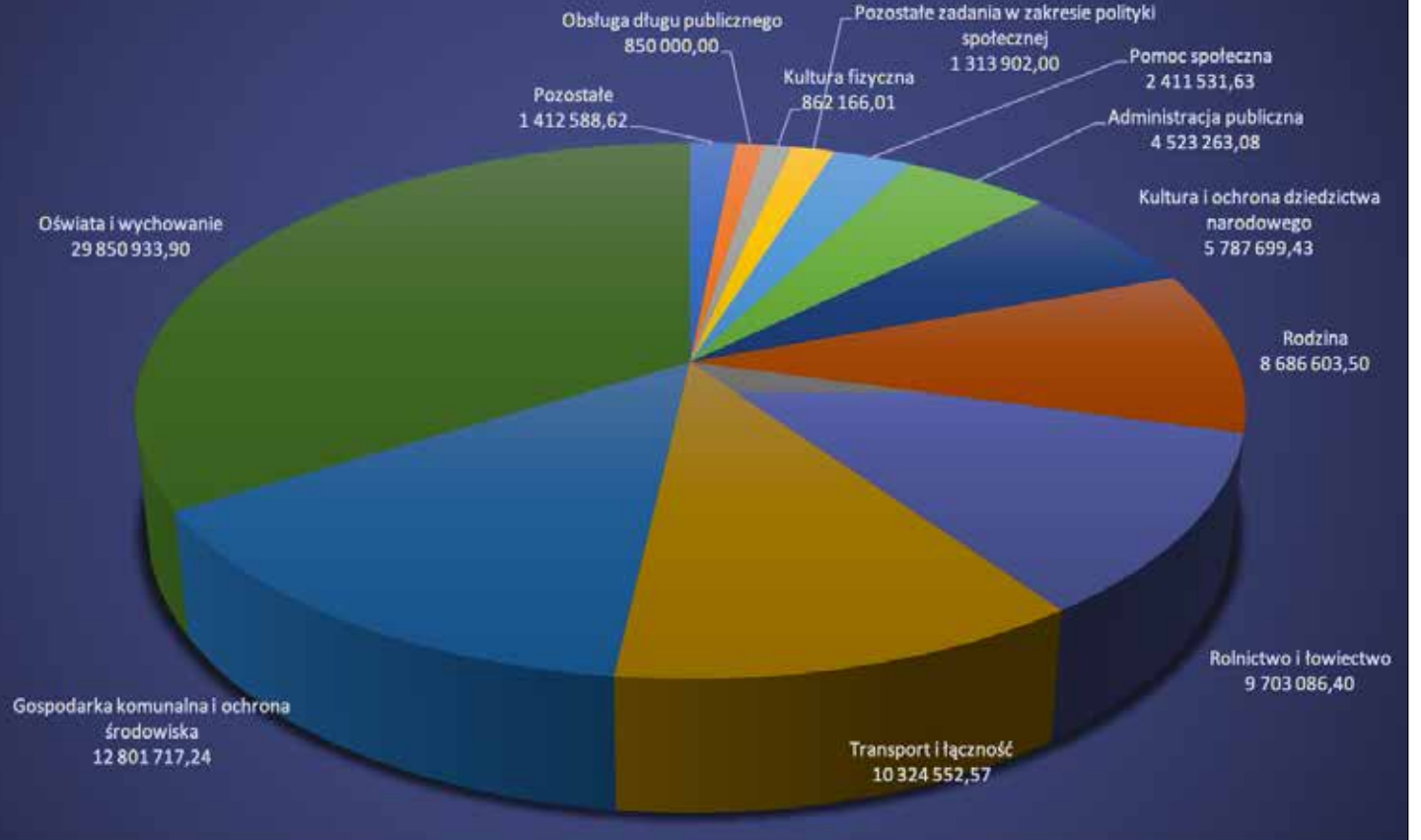

BUDŻET 2022

W budżecie Gminy na 2022 rok (aktualizacja z 30 marca br.) **dochody zaplanowane są na poziomie 75.565.551,82zł**. Na znacznie wyższym poziomie jest **plan wydatków – 88.092.964,38zł**, co jest związane między innymi z przesunięciem terminów zakończenia części przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowanych na rok 2022. Przesunięcia były najczęściej skutkiem pandemii, w tym absencji pracowników z powodu chorób i kwarantanny, a także opóźnień w dostawach materiałów oraz wydłużenia terminów uzyskania niezbędnych opinii, uzgodnień i pozwoleń koniecznych do prowadzenia prac – problemy te wystąpiły w ubiegłym roku na skalę dotąd bezprecedensową. W kwocie wydatków tradycyjnie wysoki udział stanowiły **wydatki na inwestycje – 33.862.360,37zł**. To bardzo duża suma jak na tej wielkości gminę, jednak należy pamiętać, że w tej kwocie są także wspomniane wyżej środki na dokończenie inwestycji z roku 2021. **Warto dodać, że na pokrycie wydatków inwestycyjnych znaczna część środków (21,2 mln zł) pochodzi z dotacji pozyskanych z zewnątrz – 7.938.490,78zł z programów UE, 13.263.740,19zł z dotacji rządowych.** Różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu stanowi **deficyt w wysokości 12.527.412,56zł, który zostanie pokryty w ramach własnych możliwości budżetu** – w zdecydowanej większości ze środków zabezpieczonych na przedsięwzięcia rozpoczęte w roku ubiegłym i niedokończone lub nie rozliczone z przyczyn wymienionych powyżej. Na pierwszy rzut oka niepokój budzi bardzo duży spadek w stosunku do roku ubiegłego dochodów bieżących. Powodem tej zmiany jest przejęcie przez ZUS od 1 czerwca wypłaty świadczeń 500+, w tej sytuacji wraz ze spadkiem wpływów obniżone będą też wydatki, a więc zmiana jest dla budżetu neutralna. Należy odnotować spory wzrost wydatków bieżących, związany z ogólną sytuacją na świecie, a więc rosnącymi cenami źródeł energii oraz inflacją. Negatywny wpływ na dochody bieżące gmin mają zmiany w systemie podatkowym – wprowadzone ulgi podatkowe oznaczają zmniejszenie należnych gminom udziałów w tych podatkach. Wprawdzie gminy mają niewspółmiernie większe szanse na pozyskanie środków z budżetu Państwa na inwestycje, jednak po pierwszym kwartale br. wiele z nich ma ujemny bilans pomiędzy dochodami bieżącymi a bieżącymi wydatkami – rząd zapowiada, że samorządy na zmianach podatkowych nie stracą, jednak już teraz sytuacja wymaga ostrożnego podejścia do zwiększania wydatków, zwłaszcza bieżących.

Plan wydatków Gminy Kleszczewo na 2022 r.

Główne wydatki inwestycyjne w planie wydatków budżetu na 2022 rok to:

- Środki dla Zakładu Komunalnego w wysokości **2.023.750,00zł** na budowę drugiej studni o głębokości ponad 100m w Gowarzewie, drugiego zbiornika retencyjnego 150m³ w Kleszczewie, modernizację (rozbudowę) sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie gminy, jak również na dofinansowanie zakupu ciągnika i przyczepy.
- Na inwestycje kanalizacyjne realizowane bezpośrednio przez Gminę, w tym głównie kanalizację sanitarną w Komornikach przeznaczono **7.856.286,40zł** (w tym 6.241.804zł z **Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych**).
- Kwotę **5.596.189,88zł**, przewidziano na budowę dróg – w tym 1.020.022,09 z **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg** oraz 721.891,00zł z **UE – Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego – ZIT**. Po dokończeniu budowy ul. Szalwiowej i pierwszego etapu ul. Lawendowej w Gowarzewie, najbliższe nowe inwestycje to budowa drugiego odcinka ul. Lawendowej (od skrzyżowania z ul. Szafranową do skrzyżowania z ul. Brzozową) wraz z znajdującym się na przedłużeniu tej ulicy fragmentem ulicy Brzozowej, a także budowa ścieżki rowerowej z Kleszczewa do Nagradowic. Duże środki własne zaplanowano na przygotowanie dokumentacji na zadania inwestycyjne w zakresie dróg w kolejnych latach.
- Kwota **528.500,00 zł** została zabezpieczona na budowę przystanków autobusowych. Na inwestycje i nowe projekty w zakresie oświetlenia ulic dodatkowo – **698.755,25zł**.
- Z wydatków inwestycyjnych warto wymienić środki przeznaczone na termomodernizację strażnicy OSP w Kleszczewie – **300.000,00zł** – to tylko kwota udziału własnego, Gmina zabiega o środki zewnętrzne na pokrycie pozostałej części kosztów.
- W tym roku jest przewidziane rozpoczęcie budowy przedszkola w Kleszczewie. Przypadające na ten rok koszty to **7.100.000,00zł** (w tym 5.950.000,00zł z **Rządowego Funduszu Polskiej Ład**), inwestycja jest zaplanowana do zakończenia w roku przyszłym. Zapowiedzią kolejnej inwestycji w zakresie opieki nad dziećmi jest przeznaczenie środków na przygotowanie dokumentacji budowy żłobka w Tulcach – **100.000,00zł**.
- W tym roku będzie kontynuowany projekt rewitalizacji dotyczący Nagradowic i Komornik – **4.795.253,05zł** (w tym 3.745.489,65zł z **UE – WRPO**). Po rozliczeniu gruntownej przebudowy świetlicy ze strażnicą w Komornikach, przewidziane jest oddanie do użytku świetlicy w Nagradowicach, rewitalizacja stawu w Komornikach oraz rozpoczęcie projektu w systemie zaprojektuj wybuduj rewitalizacji parku w Komornikach.
- Innym projektem wieloletnim jest wytworzenie energii ze źródeł odnawialnych na terenie gmin Kleszczewo i Krzykosy – koszt dotyczący gminy Kleszczewo to **4.507.539,03zł** (w tym 3.391.703,03 z **UE-WRPO**, reszta wypłaty mieszkańców). Do zakończenia w tym roku pozostała jeszcze część montażu paneli fotowoltaicznych (już wykonane) oraz budowa pomp ciepła (w trakcie).
- Gmina wspiera utrzymanie zabytków. W bieżącym roku na prace konserwatorsko-budowlane związane z zabytkowymi kościołami w Tulcach i w Kleszczewie przeznaczono **150.000,00zł**.
- Liczne zadania inwestycyjne w poszczególnych sołectwach realizowane będą w ramach funduszu sołeckiego, z którego na inwestycje trafiło **292.935,88zł** – łączna kwota środków przeznaczona na fundusz sołecki we wszystkich sołectwach to 461.936,92zł. Wśród najpopularniejszych tematów są inwestycje w plac zabaw, tereny zieleni – część przedsięwzięć sołeckich, takich jak przeniesienie placu zabaw w Gowarzewie oraz doposażenie skate parku w Tulcach, ze względu na znaczenie ponadlokalne uzyskało wsparcie dodatkowymi środkami z budżetu gminy.

GINA KLESZCZEWO POMAGA UKRAIŃCOM

Barbarzyński atak Rosji na Ukrainę spotkał się z ogromnym oburzeniem i wywołał niespotykane przejawy solidarności wobec Ukraińców nieomal na całym świecie, szczególnie, a wręcz niezwykle w przypadku Polski. Jak w całym kraju, tak i w naszej gminie natychmiast po dotarciu informacji o agresji spontanicznie rozpoczęto zbiórki artykułów codziennego użytku i odzieży. W naszej gminie prym w tym działaniu wiodła inicjatywa społeczna AMELOVE. Do „centralnego magazynu” w strażnicy OSP w Gowarzewie zwożono dary zbierane nieomal we wszystkich obiektach użyteczności publicznej i nie tylko na terenie naszej gminy. Zbiórkę prowadziły także inne instytucje, w tym min. parafie i straże. Natychmiastową reakcją wywołała również uruchomienie przez Gminę adresu internetowego pomoc.ukrainie@kleszczewo.pl. Zgłosiły się zarówno osoby gotowe zaprosić uchodźców do swoich domów, jak i wolontariusze deklarujący pomoc zgodnie ze swoimi predyspozycjami. Na apel Wojewody Wielkopolskiego na potrzeby uchodźców przygotowaliśmy 32 miejsca noclegowe – podziękowania za gotowość zapewnienia miejsc noclegowych należą się właścicielom lokali Pólbami oraz Bambaryla. Wsparcie w postaci środków na przygotowanie miejsc noclegowych w świetlicach pomógł wrocławski Bartłomiej Wróblewski – podziękowania dla darczyńcy Papierów Wartościowych. 32 łóżka otrzymaliśmy za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego. Dzięki zapewnieniu miejsc noclegowych dla uchodźców za pośrednictwem punktu recepcyjnego zorganizowanego z inicjatywy Urzędu Wojewódzkiego oraz dzięki gościnności naszych mieszkańców, dotąd nie było potrzeby uruchamiania miejsc zbiorowego pobytu. Nasza gmina dwukrotnie, 11 i 18 marca, na przejściu granicznym w Korczowie przekazała pomoc dla społeczności Bilche Zolote, położonej 300km od granicy z Polską. Były to zakupione ze środków na zarządzanie kryzysowe artykuły codziennego użytku, uzupełnione darami mieszkańców. Do Bilche Zolote został także przekazany wóz strażacki, wycofany niedawno z przydziału bojowego jednostki OSP w Krzyżownikach-Śródko. Pojazd został przygotowany do przekazania przez strażaków, a także mechaników Zakładu Komunalnego, którzy wykonali gruntowny przegląd i wymienili materiały eksploatacyjne. Dzięki hojnemu wsparciu ze strony firm Hoppecke Baterie Polska, Aluplast Polska oraz Hermespol pojazd został wyposażony w sprzęt niezbędny do akcji gaśniczych i działań ratowniczych. Do grona darczyńców na trasie przejazdu w pobliżu Rawicza dołączyła firma P.W. Adams, która udzieliła nieodpłatnie i niezwykle życzliwie pomocy technicznej. Podziękowania należą się strażakom z OSP Krzyżowniki-Śródko Tomaszowi Stefaniakowi i Piotrowi Stachowskiemu.

AMELOVE – centralny magazyn darów

Spotkanie informacyjne – bezpieczeństwo

AMELOVE – segregacja darów

Transport darów – granica

W drodze na granicę

mu oraz kierowcom Zakładu Komunalnego Pawłowi Norkiewiczowi i Krzysztofowi Tobolskiemu za dostarczenie darów do granicy. Wśród odbierających każdorazowo była wójt tamtejszej gminy Galina Ogrodnik.

Obywatele Ukrainy, którzy schronili się na naszym terenie u gościnnych mieszkańców, mogli wziąć udział w spotkaniu informacyjnym zorganizowanym 28 marca br. gdzie bezpośrednio od przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy – OPS, placówek oświatowych, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, a także Policji, Urzędu do Pracy, Banku PKO BP mogli dowiedzieć się o możliwościach wsparcia i organizacji pobytu w Polsce. (Więcej na stronie 17). Uchodźcy mają możliwość dostępu do większości świadczeń społecznych i zdrowotnych na takich samych zasadach jak Polacy, warunkiem jest uzyskanie numeru PESEL. Dzieci ukraińskie są kierowane do szkoły i przedszkola w Tulcach. W szkole uruchomiono 3 oddziały przygotowawcze dla dzieci z klas 1-3, 4-6 oraz 7-8, w których prace nauczycieli wspierają tłumacze. Dzieci uchodźców z naszego terenu otrzymują od Gminy wyprawkę szkolną z niezbędnymi przyborami. Obecnie w oddziałach przygotowawczych uczy się 27 dzieci w klasach 1-3, jest ich 19. Dzieci korzystają z dodatkowych godzin języka polskiego. 14 dzieci ukraińskich uczestniczy w zajęciach w przedszkolu. Niewielka liczba dzieci przebywa również w placówkach prywatnych i w szkole w Zimnie.

BUDOWA ULICY SZALWIOWEJ I LAWENDOWEJ

Dobiegła końca robota budowlanej przy budowie ulic Szalwiowej i części Lawendowej w Gowarzewie. Efektem jest 400m ulicy z dwustronnym chodnikiem. Inwestycja objęła również budowę 215m kanalizacji deszczowej, 243m kanalizacji sanitarnej oraz 18 przyłączy kanalizacyjnych o łącznej długości 89m. Koszt budowy ulicy wraz z kanalizacją wynosi 1.585.918,80 zł. Ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg otrzymamy dofinansowanie w wysokości 542.868,77zł.

Ul. Lawendowa w Gowarzewie

Ulica Miętowa w Gowarzewie

KOLEJNE DOFINANSOWANIE Z RZĄDOWEGO FUNDUSZU ROZWOJU DRÓG

Jeszcze nie zakończyła się budowa przedstawnego powyżej zakresu ulic w Gowarzewie, a już uzyskaliśmy pozytywną odpowiedź na wniosek w sprawie kolejnych odcinków ulic w tej miejscowości. Oznacza to, że już wkrótce przystąpiemy do budowy drugiego fragmentu ulicy Lawendowej – od skrzyżowania z ulicą Szafranową do połączenia z ul. Brzozową. Wykonanie zostanie również ostatni krótki fragment ul. Brzozowej.

TRWA REALIZACJA PROGRAMU OZE

Dobiegła końca realizacja drugiego z trzech komponentów programu rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii na terenie gmin Kleszczewo i Krzykosy. Po kolektorach słonecznych, nadszedł czas na finał montażu paneli fotowoltaicznych – obecnie dobiegają końca formalności odbiorowe. Na terenie obu gmin oddano do użytku 329 instalacji, z tego 136 na terenie gminy Kleszczewo. Trzeci komponent tego programu to budowa pomp ciepła, których zostanie zamontowanych 50 – po 25 w każdej z gmin. Koszty inwestycji z założenia pokrywa w 85% UE, w pozostałym zakresie przysiężli użytkownicy tych instalacji.

Wiercenie na potrzeby montażu pomp ciepła.

BUDOWA KANALIZACJI W KOMORNIKACH

Od Nagradowic, aż po centrum Komornik realizowane są prace związane z rozwojem sieci kanalizacyjnych. Roboty prowadzi aż trzech wykonawców – dwóch z ramienia Gminy, trzeci na zlecenie firmy Hoppecke Baterie Polska. Firma Hoppecke realizuje odcinek kanalizacji, który będzie służył zarówno potrzebom firmy, jak również innym przyszłym użytkownikom. Co ważne, po zakończeniu inwestycja zostanie nieodpłatnie przekazana Zakładowi Komunalnemu. Koszt wykonania przyłączy umożliwiających przyłączenie się mieszkańcom pokryje Gmina. Po wykonaniu kanalizacji pozostałe zmodernizowany fragment ulicy – koszty ulepszeń polegających na poszerzeniu jezdni i chodnika oraz wykonania wpuśców ulicznych także zostaną pokryte z budżetu gminy.

Budowa kolektora kanalizacyjnego – Komorniki

Budowa kanalizacji Komorniki – Hoppecke

Największy pod względem długości zakres robót kanalizacyjnych jest wykonywany na odcinku od Nagradowic do przepompowni ścieków zlokalizowanej w pobliżu strażnicy OSP w Kleszczewie. Niestety prace mają znaczne opóźnienie w stosunku do planu, jednak w najbliższych dniach wykonawca zapowiada duże przyspieszenie tempa.

Trzeci zakres prac kanalizacyjnych prowadzi także w centrum miejscowości. Budowa sieci kanalizacyjnej w Komornikach przebiega w ramach projektu obejmującego również kolejne miejscowości, jest on istotny z punktu widzenia powstającego w tym rejonie zbiornika retencyjnego.

BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ W KOMORNIKACH I NIE TYLKO

W Komornikach nie dość, że na trzech frontach prowadzone są roboty kanalizacyjne, to jeszcze czwarty wykonawca buduje duży zakres sieci wodociągowej mającej za zadanie doprowadzenie w niedalekiej przyszłości do połączenia wybudowanych wcześniej odcinków sieci przesyłowej od SUW w Nagradowicach – kontynuacja od skrzyżowania na Bylin do wiaduktu nad autostradą A2. W części jest to budowa rurociągu przesyłowego, w części przebudowa zwiększająca możliwości przesyłu wody w dotychczasowej sieci, a w części – tej, która jest realizowana na terenie centrum wsi w kierunku stawu, jest to modernizacja sieci rozdzielczej. Łącznie na terenie Komornik zostanie wybudowanych 1459 m wodociągów. W ramach tej samej inwe-

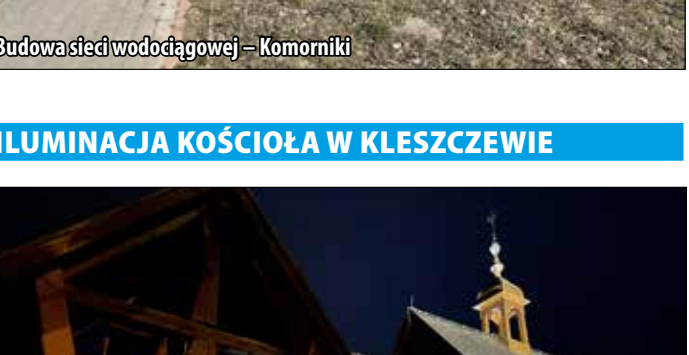

Budowa sieci wodociągowej – Komorniki

Budowa kanalizacji – Nagradowice-Komorniki

ILUMINACJA KOŚCIOŁA W KLESZCZEWIE

stycy nastąpi wymiana sieci przesyłowej od Gostyrzownik – 506 m, a także przebudowa sieci wodociągowej na ul. Spodarczej w Tulcach – 412 m i wykonane nowy przyłączy dla Osiedla Przylesie też w Tulcach – 47 m. Inwestycję prowadzi Zakład Komunalny.

BOGDAN KEMNITZ
WÓJT GMINY